

Tarkuse tagaajamine läks lahti

Hellitavalt loopis päike kiiri tarkusepäeva hommikul roosa ja punnõskse koolimaja peale. Sirge tee üle uhkeldava muruplatsi kandis kooli poole siresäärseid ja rõõmsameelseid lapsi. Roosid rõõmustasid ja lavendlipahmakad lahvasid lõhnadega.

Romantikast oli siiski asi kaugel. Ärevad olid nii uute koolijutside kui ka nende vanemate näod. Suvi teeb ikka oma trikke, st lapsed saavad märkamatuult meetrite viisi pikkust juurde ja õpetajad lähevad sügiseks aina ilusamaks. Tõsi, kevadeks on teatud omadused nende närvisüsteemis ja jumes nigelamaks jäämas.

Eks iga õpilane pea ise rehnutti, kui mitu halli juuksekarva ta oma õpetajale toodab. Aga pidage meeles, et hea õpetaja jääb teie mällu alatiseks kõige ilusama, parema ja tore-

dama inimesena. Seevastu laisk või ülbe õpilane kaevab endale sügavat auku ja varsti ei mäleta teda enam keegi.

Aktus möödus pidulikult ja tempokalt, ainult esimesse klassi minejate vanemad olid kole kurvad. Vahepeal oldi ikka rõõmsamad ka, aga siis looritasid pisarad taas heldinud naeratuse.

Lapsed ise olid nii vagurad, et on isegi raske uskuda, et paa-

ri kuu pärast madistatakse nii tunnis kui vahetunnis ja kindla peale peab õpetaja mudilasi korrale kutsuma.

Küllap läheb vanemate kurbus uute kohustuste taha peitu. Iseenesest teadmine, et pisi-kalli mummuke teeb esimesi samme oma saatuse poole, teebki ühteagegu nii rõõmsaks kui ka kurvaks.

Head uut kooliaastat!

TT

XXXI TÕSTAMAA JOOKS

pikkus 7,5 km,

start kooli juurest kell 14.30,

kirjapanek alates 13.30,

osalustasu 2 EUR

Arvestus veteranide (NVI 1979-1959, NVII alates 1958, MVI 1974-1954, MVII alates 1953), täiskasvanute (N 1980-96, M 1975-96), A (1997-98), B (1999-2000), C (2001-2002), D (2003-2004) vanuseklassides

Laupäeval, 18. oktoobril

LASTEJOOKS (alates 4. eluaastast)

2005 ja hiljem sündinutele, **start kell 14.15**, pikkus 700 m, **osavõtumaksuta**

MÜRAKARUJOOKS

250 m, **start kell 14.00**, kuni 4 aastasetele

SÜGISKÖND

7,5 km, **start kell 14.30**

Saun, auhinnad parimatele, loosiauhinnad

TULE OSALEMA!

JUHTKIRI

█ 1. septembrit nimetame tarkusepäevaks ja peame lipuheiskamise vääriliseks.

Tahame ju kõik, et meie lapsed oleksid targemad ja neil läheks paremini kui meil.

Mis tarkus täpselt on?

Ehk on tarkus võime erinevates olukordades toime tulla ja probleemidele oma peaga mõeldes lahendused leida.

Erinevad arusaamad on ka hariduse korralduses.

Kas suured või väikesed koolid, kodust kaugel või lähedal. Kas õpetame maalapsi linnas ja vastupidi?

Muidugi on tähtis läbida riiklik õppeprogramm. Kui peame kohapeal kooli, siis ikka tasemel ja mõttega.

Kooli programmis peab olema oma osa ka meie kooli ümbritseval mitmekesisel loodusel, mõisapargil ja –aial.

Ettevõtlusõpe peab käsi-käes arenema kohalike ettevõtjatega. Ja koolisport selt-sima kohaliku spordieluga jne.

Huvikoolis kujundatakse koos entusiastlike juhendajatega käelisi ja vaimseid tegevusi ning antakse edasi esivanemate pärandit.

Võtmeisikuks selles protsessis on õpetaja. Häid õpetajaid mäletame sooja tundega kogu elu.

Teadaolevalt on paljud elukutsevalikudki saanud alguse nakatavast õpetajast. Kahjuks on seda õiget maa soola ikka veel liiga vähe.

Õpetamine on terviklik protsess, seda ei saa teha kool üksinda vaid sama oluline on kodu ja kogu ümbritsev keskkond.

Toomas Rõhu, vallavanem

UUS NÄGU VALLAS

Kes sa oled (kus koolis ja millist tööd enne tegid) ja kuidas meile sattusid?

Olen Kadi Adler. Töötasin 12 aastat Kohila Gümnaasiumis geograafia õpetajana. Elumuutused tõid mind siia.

Millised kokkupuuted sul varasemast meie vallaga on olnud, kui palju siinse kandi elus tead?

Sündisin ja kasvasin naabervallas Varblas, Kulli külas. Peale sealse kooli lõpetamist, läksin õppima Pärnusse Koidula Gümnaasiumisse, sest seal koolis oli loodussuund, mis mulle huvi pakkus.

Seejärel asusin õppima Tallinna Pedagoogilisse Ülikooli.

Tõstamaast ma palju ei tea, aga mulle tundub, et siin on väga tugev kogukond. Väga suur väärtus on see, kui inimesed üksteist tunnevad ja omavahel suhtlevad.

Vahetasid linnaelu maaelu vastu, kuidas kohanemine kulgeb?

Elasin enne nii öelda linna lähedal maal, nii et mingit suurt muutust ei ole.

Millised plaanid on sul lasteaia juhina, kas on tekkinud ka nägemus, mida tahad esmaselt muuta või edendada?

Tahaks võimalikult palju kaasata lapsevanemaid lasteaia tegevustesse ja hoida neid pidevalt kursis lasteaia toimuvaga.

Juba on valminud meililistid, kus saame kiiresti ja tänapäevaselt lastevanematele infot jagada. Kindlasti tahaks teha lasteaiale kodulehe.

Ja kui me suudame 100% täita kõik need punktid, mis on valla kodulehel lasteaia tutvustuses kirjas, siis olekski meil väga hea lasteaed.

Aga selleks peame me kõik pingutama.

Milliseid väärtusi inimestes hindad?

Kõige kõrgemalt hindan ausust ja julgust välja öelda, kui midagi ei meeldi. Ei meeldi silmakirjalikkus.

Milllega tegeled nõ vabal

Lasteaias alustas 44 last, keda ohjavad-õpetavad juhataja, majandustöötaja, kokk, 4 lasteaiaõpetajat ja 2 õpetaja abi.

ajal, hobid, huvialad?

Meeldib loodus, lugemine, kuid kõige sagedamini veedan oma vaba aja koos pojaga.

TT

TOIMETUS

Toimetaja: Ülle Tamm tel 505 5340, küljendaja: Pille Paalam

Internet: www.tostamaa.ee

Levi: Tõstamaa PMÜ kauplus, Teeristi pood, Tõhela raamatukogu, Pootsi pood, Tõstamaa bensiniijaam.

Trükikoda: Hansaprint

Tiraaž: 425 tk

Saatke meile oma jutte ja fotosid aadressil leht@tostamaa.ee

Käsitöökeskuse ringid ja huvikool alustavad tööd

Käsitöökeskuse ringid alustasid tööd 9. septembrist. Lahtiste uste päevadele olid kutsutud kõik algklasside õpilased, aga uudistamas käis ka uusi huvilisi.

Tänu saviringi eraldi kolimisele on nii keraamika, kui käsitöö tarbeks nüüd rohkem ruumi ja võimalusi.

Ringidest

Täiskasvanutele toimuvad ringid õhtuti kell 18.-21.00.

TEISIPÄEVITI toimuvad erinevad teemaringid.

Seal teeme väiksemaid näputöid, katsetame erinevaid tehnikaid: viltimist, salvrätitehnikat, romantilisi käsitöid mõisamüügiks, seebitegu, helmetöid jne.

Teemaringid ei toimu igal teisipäeval, neist teavitame alati ette valla ja käsitööringi kodulehtedel.

KOLMAPÄEVITI on traditsioonilise käsitöö ring: valmistame rahvarõivaid, koome telgedel erinevaid kangaid, koome kindaid ja haapsalu sülle, tikime, õmbleme.

NELJAPÄEVITI toimub saviring, mis asub nüüd lasteaia majas, endistes apteegiruumides.

Meie savist esemed on üsna nõutud kaup. Seetõttu on osalejatel mõnusale ajaveetmisele ja omanäoliste kingituste valmistamisele lisaks võimalus ka kulutatud õppetasu tagasi teenida

NELJAPÄEVAL kell 14.00 – 15.30 toimub samas saviring õpilastele.

Õpilaste käsitööringid kuuluvad nüüdsest Tõstamaa Mõisa Huvikooli alla.

Ringid toimuvad **KOLMAPÄEVITI**.

Nooremale astmele (1. – 4. kl) kell 14.00 – 15.30 ja vanemale astmele (al 5. kl.) kell 16.00 – 17.30.

Oodatud on kõik endised ja muidugi ka uued osalejad.

Meisterdame, voolime, õmbleme, teeme lõnga- ja paberitöid, koome telgedel.

Mõtlemle asju välja ja teeme need ise valmis!

Novembrist alates on avatud parimate õpilastööde vebinäitus.

Iga õppeaasta lõpus, juunis, on usinamatele kavas käsitöö teemalaager.

Õppekava jt. dokumentidega saab tutvuda mõisa kodulehel.

Seal on kirjeldatud ka huvikooli astumise ja lõpetamise tingimusi.

Ringidesse võetakse vastu avalduse alusel, laste puhul kirjutab avalduse lapsevanem. Avalduse vormi saab ringist õpetaja käest või kodulehelt.

Ringide tasu on 10 € kuus, saviringis lisandub materjalikulu. Esmakordsetele osalejatele on tutvumistund tasuta.

Õppetasu arve saadetakse kuu algul osaleja või lapsevanema meiliaadressile.

Ringist lahkumisest tuleb hiljemalt eelmise kuu lõpus ette teatada.

Huvikooli õpilase koolituskulult on selle tasujal tuludeklaratsiooni täitmisel võimalik tulumaks tagasi saada.

Jälgige infot ka: <http://mois.tostamaa.ee/huvikool> ja www.tostamaa.wix.com/kasitoo

Anu Randmaa,
käsitööõpetaja

Tõstamaa rahvamajas algab uus hooaeg!

Tööd alustavad huviringid lastele ja noortele:

▶ **muusikastudio** (*klaveri- ja kitarr algõpetus, hääleseade, solfedžo*) ja **bändikool** - registreerimine teisipäeval, 30. septembril kell 13 - 18

Täiskasvanutele:

▶ **näitetrupp** - tule kaasa elama esietendusele 27. septembril kell 19

▶ **eakate klubi** - esimene kohtumine kolmapäeval, 1. oktoobril kell 12

▶ **vokaalansambel Reedene Rõõm** - esimene kohtumine reedel, 3. oktoobril kell 19

▶ **folklooriansambel Vokiratas** - esimene kohtumine esmaspäeval, 6. oktoobril kell 11

▶ **segrahvatantsurühm Viies Ratas** - esimene kohtumine esmaspäeval, 6. oktoobril kell 19

Uuel hooajal ootame kõiki endisi ja uusi huvilisi! Samuti ettepanekuid huvipakkuvate ning harivate ringide loomiseks!

Juhendajate ja ringide kohta jagab infot valla kultuurijuht Önnela Lees tel 523 6350, onnela@tostamaa.ee

Swedbank

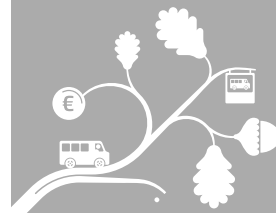
Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada Pangabussis!

Pangabussi peatused:

Tõstamaa
rahvamaja juures
kell 9.00–10.30
Varbla
kaupluse juures
kell 11.30–12.30

III ja IV kvartalis
25. septembril
9. ja 23. oktoobril
6. ja 27. novembril
4. ja 11. detsembril

Bussist saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, avada hoieid ja sõlmida muid lepinguid.

Tutvuge Pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega aadressil www.swedbank.ee. Lisainfot Pangabussi teenuste, kellaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

Tõstamaa kooli esimesse asu tõi tänava õppima Maria-Liisa Aleksandrov, Lee Grünberg, Nikolai Kiradi, Triinu Koidu, Joosep Luhamaa, Gertrud Martson, Maris Paju, Martha-Maria Päästel, Sandra Sark, Rainis Sireli, Grete Vulkan ja Tormi Väli.

Tänavu alustas Tõstamaa koolis õppetööd 150 õpilast, neist 34 algkooliastmes, 92 põhikooliastmes ja 24 gümnaasiumiastmes.

Ametikoha järgi õpetavad-kasvatavad neid 1,5 koolijuhti, 18 õpetajat, 5,2 tugispetsialist-kasvatajat, 7 abipersonali töötajat ja 1 majandustöötaja.

Väljaspool valda omandab üldharidust 20 meie sissekirjutusega õpilast.

Manija saare esindus käis Eesti Saarte Pärimuspäevadel

Fotod: Irina Mägi

Tänavused saarte pärimuspäevad Saaremaal töid esmakordselt publiku ette Manija pärimusansambli nii laulu kui tantsuga.

Pärimusega on nii, et ega ta oota, kuni kellelgi kunagi tema vastu huvi tekib, pärimus lihtsalt kaob, kui ta unarusse jäetakse. Kus teda veel vähegi leidub, tasub ta ikka üles noppida ja ellu aidata.

Manoja kultuuriseltsi juhatuse eestvedamisel hakkasid juba suve hakul koos käima saare laululembesed naised-neiud. Roostes hääled said taas hoo sisse ja ka tantsusammud lihviti lavaküpsiks. Tuli ju augusti lõpul üles astuda Kuressaare kuursaali esise kõlakoja laval, samuti tutvustada oma saare kultuuripärandit Mändjala mändide all.

Tänavused saarte pärimuspäevad korraldati täiskasvanuile ja lastele ühiselt – teemaks „Koosmäng“. Kuidas oma seitsmeminutiline kava paika sättida, oli juba iga osaleja saare enda otsustada.

Manija naised avastasid enda jaoks taas iidse regilaulu võlu. Niisiis sai pärimuskava kokku pandud kihnu pulmalauludest pärit salmide põhjal. Sai harjutatud ja üksjagu pabistatud.

Hea nõuga olid abiks Nee-me Salme ja Vanajüri Egert. Kahjuks polnud kummalgi võimalik pärimuspäevadele sõita, kuid kõik sujus hästi – ei läinud sõnad meelest, ei komistanud jalg.

Vahva oli ka see, et saateansambliks tulid manijalaste Kihnu lapsed viiulite ja kitarri-ga ning nende õpetajad akordionitega.

Teadustaja tööd tegi „kassipiägä kanakull“ ehk kakukostüümis Mark, inspireerituna Manijale mõne aasta eest oma-seks saanud händkakkudest, kes lendasid saarele hiiri kütima. Rõõm oli kuulda publiku kiidusõnu.

Põnev oli näha teiste saarte etteasteid, seekord astusid üles pärimuse kandjad Saaremaalt Sõrvest, Hiiumaalt, Muhust ja Kihnust ning puhkpilliorkester Soomest. Ja ega pärimust

vaid laval näha saanud.

Mändjalas sai jalga keerutada tantsuõpitubades ja näpuosavust proovida käsitöös. Kurnilt kõlas ka Manija laul, mille sõnade autor on Vanajüri Marika.

Manija naised said käe valgeks viltimistöoga – meisterdades endale kaasa kirevad vil-dililled.

Enne Saaremaalt lahkumist tegi Manija esindus veel uhke tiiru läbi Angla pärimuskeskuse, kus imetleti nii uuendus-

kuuri läbinud tuulikuid kui ka uut dolomiitpaleed – mis kõik on ajaloolise ja käsitöise pärandi päralt.

Suur tänu pärimuspäevade korraldajaile Eesti Saarte Kogust, Saare maakonna rahvakultuurijuhile Krista Lemberile ja paljudele teistele!

Eesti saarte pärimuspäevadel esindasid Manijat Vanajüri Marika, Tooma Helle, Mõisa Tiina, Silla Elvi, Ilona ja Keidi ning Kase Svea ja Mark.

Kase Svea

Mis asi on rajaca aeg?

Teadsin Jüri Tensoni merebioloogina, kes on elama asunud Tõstamaa valda Rammuka külla ning on RäämeWesti korraldamisel olnud suureks abiks. Seda, et ta on teatrifotograafist „rajakas“, rääkis mulle Jaak Elling.

Kuuldes, et tal on tohutu galerii fotodest, millel jäädvustatud Eesti kultuurielu tegeled, palusin eksponeerida neid Tõstamaa rahvamajas. Jüri oli lahkesti nõus ja nimetas seda ka oma kohustuseks koduvalla heaks.

Olen Jürist küll noorem, kuid tema maailm tundus mulle tuttav. Olen tänu oma vanemate tutvusringkonnale veetnud lapsepõlve koos teadlaste ja loomeinimeste peredega. Mulle on selline maailm arusaadav, huvitav ja armas.

Näitusesaali seinad said täis pilte, kus ääretult tabavalt ja emotsioone jagavalt on jäädvustatud noortena seitsmekümne aastatel praeguseks juba Eestis olulist rolli omavad kultuuriinimesed: Hando Runnel, Mati Unt, Rein ja Jüri Tenson, Juhan Viiding, Arvo Pärt, Evald Hermaküla, Peeter Tulviste, Aarne Vaik, Väino Uibo, Tõnu Tepandi, Vello Tamm ja paljud teised.

Nad olid sel ajal alles oma elutöö lävel ja pürgisid kõrgete ideede poole, vaatamata sügavale nõukaajale. Nad hakkasid endid kutsuma rajakateks protsessi järgi, milles nad viibisid. Rajacas on protsess „vajalikud sõnumid vajalikul ajal“.

1965 – 1970.a. tegutses Tartu Ülikooli juures kultusbänd Rajacas, kuhu kuulus ka Jüri vend Rein Tenson. Näitusele mahtus küll vaid väike valik Jüri tohutust galeriist, kuid Rajaca muusika kuulamine taustaks juhatas otse sellesse aega.

Arvo Pärt koos Toomas Velmetiga kuulsal performansil - tol ajal - happening, 1969.a.

Noor Mati Unt 1969. aastal sini-must-valget ja punast kangast kaalumas.

Näitus sai avatud rahvamajas veebruarikuus, vabariigi aastapäeval. Algselt mõtlesin, et paarist kuust piisab küllastajatele arusaamiseks rajaca aja ning rammuklasest Jüri Tensoni

foto hindamatu väärtuse kohta. Kuid üha enam sattus rahvamajja inimesi, kes alles ahhetades avastasid, millise näitusega on tegu ja ammutasid sellest vaimujõudu. Vali-

miste ajal sobisid fotod ruumi mõjuma suurepäraselt.

Kevadel ja suve alguses külastasid rahvamaja ekskursioonide kaudu paljud külalised, kellele näitus suurt huvi pakkus.

Etenduse „Vanameestesuvi“ juures tegutsenud kohviku „Kaseke“ ajastuudusele aitas näitus koos taustamuusikaga otseselt kaasa. Küllastajad said etenduse vaheajal topeltemplamuse.

Palusin Jüril veel näitust rahvamajas üleval hoida ka valla-päevade ajal.

Äratundmisrõõm Väino Uibo silmis pakkus mulle elamuse, kui ta end ja oma aatekaaslast fotodelt vastu vaatamas leidis.

Märkas, et kohaliku rahva hulgas on neid siiski küllaltki vähe, kellele see näitus selgitamist ei vajanud. Pisut neid siiski õnneks oli.

Aga palju oli neid, kes näitusesaali ei hakanud huvi täielikult puudumisel isegi sisema.

Kui palju neid tegelikult on, kes teavad või huvituvad Eesti kultuurielust sügavamalt? Kes oskavad arutleda selle üle, mis on kultuur ja mis lihtsalt emotsioonidel põhinev olesklemine? Kas see üldse peaks kõigile korda minema?

Kasuks tulevad Tartu ülikoolis saadud haridus või siis lihtsalt lahtiste silmadega maailma nägemisest-kuulmisest saadud teadmised. Täna on näitus tagastatud Jüri Tensonile.

Loodan südamest, et paljud said tänu „Rajaca aja“ näituse külastamisele juurde uusi ja paremaid mõtteid ning teada, millised vägevad inimesed meie vallas elavad ja avastada, kes Eesti elu heas suunas mõjutavad.

Mõtteid mõlgutades
Õnnela

Tervitame sügise saabumist
SEENENÄITUSEGA
 teisipäeval, 23. septembril kell 14
 Tõstamaa rahvamajas

Hea seenehuviline! Näituse paremaks kordaminekuks palume: too kella 13-ks rahvamajja seened, mille söögikõlblikkuses Sa kahtled. Seened peavad olema koos jala ja alumise mullapalliga.

Seeni aitab määrata asjatundja Kersti Portnov Pärnust.

Kavas ka väikesed üllatused!

Seenenäitust saab külastada ka järgmisel päeval

Tõstamaa Spordiklubi korraldab

**JALGPALLI-
TURNIIRI**

Osalema oodatakse kuni 10 liikmelisi külade, asutuste jne. võistkondi (platsil 5+väravaaht)

Mängud toimuvad teisipäeva ja neljapäeva õhtuti vastavalt ajakavale, mis selgub peale registreerumist
 Registreerimine sport@tostamaa.ee 15. septembrini (võistkonna nimi, liikmete nimekiri, esindaja).

Osalustasu 20 eurot võistkonnalt.

Info 5061930

Tule löö kaasa!

**Olümpiav
noortel k**

Nõmme kabeklubi ja Nõmme noortemaja kabering pidasid juulis Tõstamaal Tõhela külas ühist suvelaagerit.

Üheks suuremaks elamu-seks oli omaaegse tõstekuul-suse Jaan Taltsi külaskäik, kes pidas maha ka ühe pingeli-se kabepartii 2. klassis õppiva Aaron Sooga.

Külarahvas oli kabetajate suhtes väga hästi meelestatud avades korraldajatele palju võimalusi laagrit veelgi põne-vamaks muuta. Meie kasutu-ses oli Tõhela rahvamaja, kuid paljud eelistasid ööbimist rahvamaja ümbruses telkides. Pealinnast kaasa võetud 30 lapsele tegi süüa kokk Kaidi.

Üks meeledejäävamaid ette-võtmisi oli lehmalauda külas-tus. Meile avanes suurepära-ne võimalus tutvuda laudas toimuvaga, lehma ja vasikaid leivaga toita, ning uudistada

Võitja Jaan Talts käis Nõmme kabetajatel külas

Jaan Taltsi ja Aaron Soo vaheline kabepartii lõppes viigiga.

Laste valmistatud tort. Fotod: Meelis Antoi

kahe päeva vanuseid vasikaid. Farmerid pakkus laagrilistele söögi tegemiseks lahkelt ka värsket piima.

Et laagrinädal ettevõtmissi täis oleks, toimus igal päeval erinevaid tegevusi. Sellel aastal toimusid esmakordselt fotojaht, kirjandusžanreid tutvustav omaloomingu esitamine ning kontrollpunktidega teatejooks. Lisaks toimusid traditsioonilised tegemised ja mõõduvõtmised: viktoriin, jalgpall, ujumine, vaba

lava, sulgpall, korvpalli vabavisked, rahvastepall, jahimees ja karaoke.

Üheks suuremaks elamuks oli omaaegse tõstekuulsuse Jaan Taltsi külaskäik, mis kestis üle kolme tunni. Praegu 70-aastane olümpiavõitja ja kahekordne maailmameister on püstitanud üle neljakümne maailmarekordi. Mitmel aastal tunnustati ta Eesti parimaks sportlaseks. Vestluses noortega rõhutas ta pühendumise tähtsust oma spordialasse ja

korrapärast treeningut. Samas pidas ta tähtsaks enda mitmekülgset arendamist.

Jaan Talts on mitmekülgne sportlane ja ta on olnud kunagi tõstjate kabeturniiri võitja. Ka laagris pidas ta maha pingelise partii Laagri kooli õpilase Aaron Sooga. Mõlemapoolsete võimalustega partii lõppes viigiga.

Koos maitsti laste poolt valmistatud ruudulist, kabelaua kujulist torti, mida kaunistas tõstekang.

Laagri korraldajad viskavad omavahel nalja, et laager on ellu kutsutud selleks, et lapsed kabest puhata saaksid.

Siiski sai laagris ka kabet

mängida. Kõvemaks võistluseks oli treeningturniir rahvusvahelises kabes, kus kaheteistkümne osavõtja hulgas oli kuus mängijat, kes osalesid 1.-7. augustini Euroopa noorte meistrivõistlustel Valgevenes. Teistest üle oli kahekordne Eesti noortemeister Karl Richard Esvald. Järgnesid Hans Robert Kannukene ja Kris Taimre ning Karmen Vagula.

Kabeturniiri peeti koos kohalike noortega. Tõstamaal toimunud tugeva turniiri võitis Aaron Soo, jättes seljataha kaks Eesti noortemeistrit.

Piia Aasmäe, Heinar Jahu

TÕSTAMAA NÄITETRUPP ESITLEB:

Vambola Rähn'i kriminaalnäidend

Mõrumandlikokteil

LAVASTAJA:
Külli Janson

OSADES:
Enn Martson,
Carmen Maantoa,
Grete Tomson,
Õie Jaansoo,
Valeri Jurjev,
Moonika Adler,
Tiiu Saar,
Eino Nõmme,
Liina Käär,
Eha Kosenkranius

ESIETENDUS

Tõstamaa rahvamajas 27. septembril kell 19:00

KES TEEB KAEVU?

- * puurkaevude puurimine
- * puurkaevude projekteerimine
- * puurkaevude puhastamine
- * süvaveepumpade ja septikute paigaldus
- * vee- ja kanalisatsioonitööd
- * kaevetööd miniekskavaatoriga

TÄHTAJAD LÜHIKESED!

Balti Puurkaev OÜ
521 7415; 504 2999
www.baltipuurkaev.ee
firma tegutseb aastast 2008

XXXI TÕSTAMAA JOOKSU afterparty

18. oktoobril kell 21
TÕSTAMAA RAHVAMAJAS

Pidu juhib

VDJ Martineero

Jooksuga üks pidu,
mis joostes ainult pikemaks saab!
Öös on üllatus!

Jooksuga pilet eelmüügist 14.-18. okt.
Tõstamaa raamatukogus 3 euroraha
Kohapeal pilet 5 euroraha

Endel Tõnisson

28.07.1937 - 21.08.2014

Mie keskelt on lahkunud igavikku Endel Tõnisson, taasiseseisvuse esimene vallavanem Tõstamaal. Perele, kodule ja tööle pühendatud 77 eluaastat olid seotud Tõstamaaga. Oma tagasihoidliku eluhoiaku, töö ja heatahtlikkusega teenis ta kaasinimeste sügava austuse.

Endel Tõnisson sündis Suursilla talus Pärnumaal. Edasi asuti elama Pärakülasse ja mõne aasta pärast sai ema töökohta Tõhela algkoolis. Endli lapsepõlv ja esimesed kooliaastad möödusidki Tõhelas. Alates 5. klassist jätkusid õpingud Tõstamaal. 1957 lõpetas Endel Tõstamaa keskkooli.

Kooli lõpetamise järel asus mees tööle samas kohas juba internaadi kasvatajana ning alustas huvitegevuse organiseerimisega õpilastele: fotoring, matkamine, sporditreeningud. Õpetajana hakkas Endel Tõnisson andma keemia, füüsika ja vajadusel ka matemaatika tunde. Hiljem jäi põhiraskus kehalisele kasvatusel.

Õpetajana oli Endel Tõnisson tasakaalukas, sõbralik ja julgustav. Tema keemia ja füüsika tunnid olid rikastatud näidetega looduses toimuvast. Katsed, uurimine ja mõõtmise kuulused asja juurde. Põhjalike seletuste järel tulid valemid ja ülesanded. Õpetajal oli alati aega õpilase vastust oodata ja kuulata.

Kehalises kasvatuses oli pearõhk liikumisel. Õpetaja Tõnisson suusatas ise väga hästi. Talvel kasutati kõik lumevõimalused ära. Tõnissoni eestvõttel tehti suusarajad ja alustati spordiväljaku rajamist. Kõikides nendes töödes oli ta ise esimene töömees, abiks olid õpilased, lastevanemad, õpetajad.

1967 abiellus Endel Tõnisson kolleegist õpetaja Liivi Pirsoga. Alustati maja ehitamist. Kuna perre kuulus lisaks tütar

Katrinile ka Endli ema, siis ei rahuldanud koolist saadav palk pere vajadusi. Tekkis võimalus saada majandis tunduvalt suurema tasuga farmimehhaaniku töökoht ja 1977 lahkuski õpetaja armsaks saanud ametist ja siirdus tööle suurfarmi. Kool kaotas tubli õpetaja, majand sai aga kohusetruu ja farmitöös teadmiste ja oskustega töömehe. Vana-Võidus omandas Endel Tõnisson vastava hariduse, mida tõendab kiitusega saadud diplom.

Kui hakkasid puhuma taasiseseisvumise tuuled, lülitus Endel muinsuskaitse liikumisse. Otsusekindlalt alustas ta uute ideede elluviimist ja jaanuaris 1990 valiti Endel Tõnisson Tõstamaa külanõukogu esimeheks. Tööetuleku aeg langes kokku Eesti Ülemnõukogu poolt vastu võetud seadlusega omavalitsusliku haldussüsteemi loomisest, millega tehti külanõukogudele ülesandeks valdadele ülemineku kindlustamine. Valla omavalitsusliku staatuse tunnustamiseks nõuti sotsiaalmajandusliku arengukava ja põhimääruse olemasolu. Tõstamaal oli nende dokumentide koostamise eestvedajaks Endel Tõnisson. Ülesanne polnud kerge kuid sellega saadi hakkama ja 17. juunil 1992 anti Tõstamaa vallale omavalitsuslik staatus ja Endel Tõnissonist sai vallavanem.

Moodustatud omavalitusustes oli esialgu kõik uus ja esmakordne: iseseisva eelarve koostamine ja sellega toimetulek, kohalike maksude kehtestamine, laenude andmise ja võtmise üle otsustamine, munitsipaalomandiks oleva vara õigusliku režiimi määramine ja vara kasutamise kontrollimine, arenguplaanide kinnitamine, asutamislubade andmine, keskkonnakaitsealaste normatiivaktide täitmise ning maa ja loodusressursside kasutamise kontrollimine, territoriaalplaneerimine. Maavalitsuse poolt anti üle kultuurimajade, raamatukogude ja koolide ülalpidamine ning kolhooside poolt lasteaedade ja elamu-kommunaali majandamine.

Valla moodustamisest, kuni uute valimisteni oktoobris 1993 tuli vallavanemal täita lisaks vallavalitsuse juhtimisele ka volikogu esimehe ülesandeid. Endel Tõnissoni oli tasakaalukas, töössesüvenenud ja kohusetruu vallavanem, oskas ka selles ametis toime tulla tasa ja targu, ilma kära ja suurte sõnadeta. Sellega pälvis ta rahva usalduse ja nii valiti Endel Tõnisson vallavanemaks 1993. ja 1996. aastal toimunud valimistel.

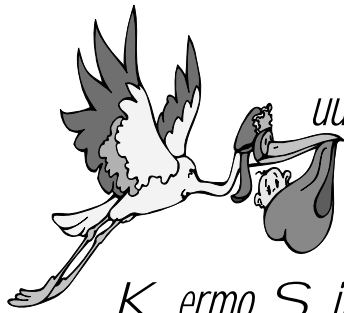
Seoses tervise halvenemisega lahkus ta vallavanema kohalt 28. veebruaril 1997. Tehtud tööd tunnustati valla vapimärgiga.

Kodus oli aga pereisal tööd küllaga. Endli ja Liivi külalislahkes majas olid alati oodatud endised õpilased, töökaaslased, sõbrad. Maja ümbrus kirendas varakevadest hilissügiseni lilledest, õunapuud andsid rikkalikku saaki. Lastelastel oli koolist tulles alati esimene käik vanaisa-vanaema juurde.

Käesoleva aasta kevad tõi Endlile haiglatee ja operatsiooni. Tundus, et kõik saab korda. Ometi oli haigus tugevam, kui arvati ja viis Endli meie hulgast.

Tõstamaalastele jääb Endel Tõnissonist mälestus kui heast õpetajast ja õpilaste mitmekülgsest arendajast, Eesti taasiseseisvumise kehtestamise ühest kaasosalisest ja Tõstamaa valla rajajast, heast ja abivalmis inimesest.

Tõstamaa vallavalitsus

*Õnnitleme
uusi vallakodanikke ja
nende vanemaid!*

K ermo S iim - 25.08.2014

Septembrikuu juubilarid

LEIDA GRAHV 90
ARNOLD NURM 88
ZOJA VEREŠTŠAGINA 88
HELJU SIINNE 83
LEIDA METSA 83
LAINE LAAN 82
HELGA RANDMAA 81
SALME NIITVÄHI 81
ERIKA-ELENE ANSU 81
HILLAR-KONSTANTIN PIRSI 81
ELGA RAND 80
EVI LAANEMETS 79
LAINE PALUSALU 78
MEELI SUTT 77
ARVO LANKUS 76
ELJU SIINNE 74
VALVE RANDMÄE 73
REIN KÜTT 73
HELME VAINULA 73
ÕIE KLAATS 73
SILVI TOMSON 72
MARE TETSMANN 71
VIIVI KARLEP 70
ELVE TARIK 65
ELMUT LEAS 65

TULGE TERVIST TAASTAMA!

Suvest on saanud sügis. Varsti on juurikad üles võetud ja haiged lihased, liigesed annavad tunda.

Tule taastusravisse, massazi, osokeriidi või parafiini ravi saama.

Alates 1. oktoobrist ootan võimlema oma endiseid ja uusi tüdrukuid.

Kallis patsient, kellele laenasin kunagi Laser magnetravi aparadi, ole hea ja tagasta see. Ma ei usu, et Sa siiani teed omale ravi, aga teised tahavad ka ravida end.

Rita

Silmarõõm

SILMADE KONTROLL
SILMARÕHU MÕÖTMINE
PRILLIDE MÜÜK
PRILLIDE PISIREMONT
OPTILISED PÄIKESEPRILLID

**Neljapäeval 9. oktoobril kella 10:00-st
TÕSTAMAA RAHVAMAJAS**

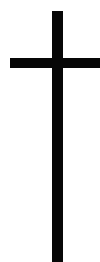
Silmade kontroll maksab 10€
Prillitellijale on kontroll TASUTA.

Vastuvõtule on vajalik etteregistreerimine.
INFO ja etteregistreerimine telefonil: 521 9014

*Valge päeva on varjanud mure kivine sein,
tõde valus on uskuda, raske kaotuse lein.*

Avaldame kaastunnet Liivile abikaasa
ENDEL TÕNISSONI
surma puhul

Eakate klubi

ENDEL TÕNISSON

28.07.1937 – 21.08.2014

ARDA TÕNISMAA

18.08.1940 – 22.08.2014

AARE TAMMELA

16.05.1957 – 22.08.2014